U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové, soudce Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobce: **A. T.**, zastoupen Mgr. Leonidem Kušnarenkem, advokátem se sídlem Polská 1090/4, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2023, č. j. OAM-534/ZA-ZA12-ZA-19-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 10. 2023, č. j. 32 Az 4/2023 – 67,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 5. 2023, č. j. OAM-534/ZA-ZA12-ZA-19-2022, rozhodl tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se žalobci neuděluje.

[2] Proti tomuto závěru žalobce brojil žalobou ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který ji shora označeným rozsudkem zamítl. Zabýval se přitom podrobně jednotlivými formami mezinárodní ochrany, přičemž uzavřel, že ve vztahu k § 12 písm. a) zákona o azylu žalobce žádné konkrétní námitky neuplatnil, za nedůvodné považoval žalobcovy obavy z pronásledování pro některý z důvodů taxativně uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. V této souvislosti odmítl obecné žalobní námitky, které jsou v rozporu se skutečnostmi tvrzenými v průběhu správního řízení. Soud k tomu uvedl, že účelem žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci pobytu. Uvedený důvod však nespadá mezi taxativně vymezené důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu. Ustanovení § 13 zákona o azylu (azyl za účelem sloučení rodiny) na žalobce nedopadá, neboť

není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14. Podle § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Krajský soud stejně jako žalovaný neshledal v případě žalobce žádnou zvláštního zřetele hodnou okolnost, která by nebyla dosud judikaturou řešena, či důvod k tomu, aby se od této judikatury odklonil. Krajský soud po zhodnocení výpovědí žalobce, hlavního motivu podání žádosti o mezinárodní ochranu (legalizace pobytu), okamžiku jejího podání a vyhodnocení podkladových informací nedospěl k závěru, že by mu v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o azylu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost. V ní nejprve uzavřel, že je přípustná a rovněž pak i přijatelná, neboť se dotýká velkého počtu pravoslavných křesťanů žijících v XA; to platí tím spíše, že v roce 2022 a 2023 došlo k eskalaci konfliktu probíhajícího na území země.

[4] Uvedl, že je státním příslušníkem XA republiky, jeho náboženské vyznání je pravoslavné křesťanství, v XA žil jen do svých tří let a v letech 2016 až 2018 během své vojenské služby, podstatnou část svého života žil v XC a na XB, k XA nemá žádné vazby, jeho otec zemřel ve válce v roce 2020, z XB utekl do České republiky ihned po ruské invazi. Svým útěkem se vyhýbá dvěma válečným konfliktům (v XA a na XB) a měl by být mezinárodně chráněn. Opačný pohled by pro něj znamenal, že se má vrátit do XA, kde nemá žádné vztahy a je tam náboženskou minoritou, nebo jako cizinec na XB. V obou zemích mu přitom hrozí vážná újma, smrt, či újma na zdraví, a to na celém jejich území. V tomto ohledu trvá na svých tvrzeních o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, který měl detailně přezkoumat situaci stěžovatele, což se nestalo. Znovu zopakoval, že v XA došlo k eskalaci konfliktu, což soud ani žalovaný nezohlednili.

[5] Stěžovatel chce žít a bydlet v klidném prostředí, kde nemá strach z pronásledování. Za tímto účelem se domáhá udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu. V této souvislosti opakovaně odkazuje na zcela oprávněný strach z pronásledování v zemi původu. Pokud by přitom nebyly splněny podmínky pro udělení této ochrany, navrhuje přiznání alespoň doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Důvodem je opět eskalace konfliktu v XA, na kterou opakovaně odkazuje.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření setrval na důvodnosti a správnosti své argumentace uvedené v napadeném rozhodnutí, které ostatně přitakal i krajský soud v napadeném rozsudku; navrhl proto zamítnutí podané kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná.

[8] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a s. ř. s. přijatelná tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Podrobněji se podstatou institutu přijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž dovodil, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení.

[9] Kasační stížnost **je nepřijatelná**.

[10] Úvodem Nejvyšší správní soud připomíná, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského/ městského soudu ve správním soudnictví (viz § 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby vůbec byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského/městského soudu, proti němuž byla podána, a nikoli nějaký jiný akt (byť třeba i věcně související nebo předcházející napadenému rozhodnutí soudu). Jak již však uvedl krajský soud, podání stěžovatele jsou značně obecná; závěrů krajského soudu se dotýkají rovněž jenom velice omezeně.

[11] Kasační soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností rozhodnutí žalovaného. Tou se již zabýval krajský soud v bodech 20 a 21 napadeného rozsudku, stěžovatel s tímto právním posouzením nesouhlasí. Nejvyšší správní soud se však se závěry krajského soudu plně ztotožňuje. Takovými vadami napadené rozhodnutí netrpí; námitka stěžovatele v tomto ohledu představuje jeho vnitřní nesouhlas se závěry žalovaného což však s nepřezkoumatelností nelze zaměňovat (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 - 35). Závěr krajského soudu o přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí žalovaného proto obstojí.

[12] Správní orgán a posléze soud vycházely naopak ze zcela aktuálních informací o současné situaci v zemi původu, včetně zohlednění namítaného zhoršení situace v roce 2022 a na jaře 2023 (viz například Informace OAMP „*XA, bezpečnostní a politická situace v zemi, březen 2023*“). Nesprávné hodnocení skutkového stavu opřeného o tyto podklady přitom stěžovatel konkrétně nijak netvrdil (resp. svá obecná tvrzení ničím nepodložil). Bez dalšího pouze opakuje, že své obavy dostatečně popsal a že mu v zemi původu hrozí pronásledování, případně smrt. K tomu nezbývá než odkázat na obsah napadeného rozsudku a tam odkazovanou judikaturu.

[13] Nejvyšší správní soud konstatuje, že pouhý obecný nesouhlas nebo „povzdech“ nad současným politickým směřováním konkrétního státu (či jeho ekonomicko-politickou situací) zcela jistě nenaplňuje podmínky § 12 písm. b) zákona o azylu. Dané ustanovení totiž vyžaduje existenci odůvodněného strachu z pronásledování (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79). Sám stěžovatel

však žádné odůvodněné obavy z pronásledování nepředkládá (srov. rovněž usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31). V této souvislosti pouze obecně odkazuje na několik novinových článků, ze kterých však důvodnou obavu stěžovatele (konkrétně) z pronásledování nelze dovodit.

[14] Kasační soud rovněž souhlasí s krajským soudem v tom, že argumentace uplatněná v žalobě, a nyní v kasační stížnosti, neodpovídá informacím, které stěžovatel sdělil při podání své žádosti žalovanému. Nejvyšší správní soud zde plně odkazuje na bod 23 napadeného rozsudku, kde soud z obsahu správní spisu shrnuje [kasační soud přitom ověřil správnost těchto zjištění z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany (č. l. 14 – 17 správního spisu)], že z výpovědí je zřejmé, že aktuálně o mezinárodní ochranu žádá toliko z důvodu legalizace pobytu. Snahy o marginalizace těchto tvrzení uvedených v kasační stížnosti považuje Nejvyšší správní soud za účelové. Kasační soud zde ve shodě s krajským soudem uvádí, že otázkou legalizace pobytu se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře zabýval opakovaně; např. v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003 - 46, uvedl, že azyl je institutem zcela výjimečným, který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců.

[15] Krajský soud se obsáhlým způsobem věnoval též ostatním formám mezinárodní ochrany (viz body 28 a následující napadeného rozsudku). Stěžovatel vyjma obecně formulovaných námitek a zkresleného popisu situace v XA v této souvislosti nic konkrétního nenamítal. Uplatněná argumentace obsahově odpovídá již té uplatněné před krajským soud, pouze ji opakuje, aniž by ji jakkoliv relevantně rozvíjel. Krajský soud situaci v XA však hodnotil odlišně od stěžovatele (a souhlasil zde s posouzením provedeným žalovaným) přičemž toto hodnocení zcela koresponduje s podklady o situaci v XA založenými ve spise; s tímto hodnocením se kasační soud plně ztotožňuje a na toto obsáhlé a vyčerpávající vypořádání plně odkazuje. Ostatně kupříkladu k situaci v XA ve vazbě na konflikt v XD v podrobnostech viz též usnesení ze dne 19. 6. 2023, č. j. 4 Azs 155/2023 - 30.

[16] Rozhodné pro tuto věc je, že stěžovatel neuvedl žádnou konkrétní skutečnost ani osobní zkušenost, z níž by bylo možné dovodit, že by právě jemu hrozila v zemi původu újma ve smyslu jím odkazovaných a citovaných ustanovení zákona o azylu.

[17] S ohledem na shora uvedené skutečnosti kasační soud uzavírá, že krajský soud věc posoudil zcela v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů a nedopustil se ani jiného hrubého pochybení, které by vyžadovalo zásah Nejvyššího správního soudu. Ten proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Přijatelnost kasační stížnosti nezakládá ani obecné tvrzení o menšině pravoslavných křesťanů v XA, neboť z ničeho nevyplývá, že by na tuto skupinu občanů nedopadaly závěry judikatury kasačního soudu odkazované již krajským soudem.

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, část III. 4.). Stěžovatel v tomto řízení úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu jeho nákladů. Procesně

úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. ledna 2024

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu